

Venkov má šanci na další rozvoj za tři miliardy

Vydatně jej podporuje Leader, čtvrtá dotační osa z Programu rozvoje venkova.

BARBORA MOCOVIÁ

Třinácté kolo žádosti o dotace z Programu rozvoje venkova (PRV) slibuje rozdělovat přibližně tři miliardy korun mezi projekty na modernizaci zemědělských podniků, potravinářství, podporu cestovního ruchu, obnovu po kalamitách a v dalších oblastech. Žádat o dotace mohou zájemci v termínu od 14. do 27. června na regionálních odborech Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF). Velkou oblibu získává dotační osa Leader.

„Program rozvoje venkova ČR usiluje o ekonomický rozkvět venkovského prostředí s ohledem na udržitelný rozvoj. Důraz klade na ohleduplnost k přírodě a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělství. Umožňuje vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost Česka v zá-

OBNOVA LESA. Je na ni přiděleno 187 milionů. Foto: Deník/Zdeněk Kellner

kladních potravinách,“ vysvětlil ministr zemědělství Ivan Fuksa a dodal, že dotace se zaměřují i na rozšiřování pestrosti ekonomických aktivit venkova. Ty totiž vytváří nová pracovní místa, a tím zabráňují nuceným útekům obyvatel do měst za prací.

Důvěra a svoboda

Program rozvoje venkova je schválen na období od roku 2007 do roku 2013. Na dotacích se v něm vyplátilo už téměř třicet devět miliard korun. „Státní zemědělský intervenční fond letos již přidělil peníze na opatření za skoro sedm miliard korun. Finanční podpora z Programu rozvoje venkova získává na popularitě. Počet kvalitních projektů rychle narůstá, a proto i v tomto kole jich hodně zajímavých očekáváme,“ informoval ředitel SZIF Oldřich Černocho.

Aby se nebáli o podporu z dotačních titulů zažádat i drobní zemědělci, malí podnikatelé a obce, snižuje SZIF množství povinné administrativy. Ve třináctém kole jsou žadatelé například ušetřeni placení poplatků za získávání výpisů z registrů a rejstříků státních institucí a ověřování jejich pravosti.

SZIF také dává příjemcům dotací větší důvěru a svobodu. Snižuje peněžní sankce v případech, kdy příjemci dotace opomenou předem nahlasit podstatnější změnu (například změnu místa realizace projektu, příjemce dotace či vlastnictví majetku, který je předmětem dotace) a nahlásí ji až ex-post.

Nově přijdou „zapomnělivci“ jen o deset procent dotace. Dosud jim musela být odebrána celá finanční podpora. „Dobrou zprávou pro žadatele v předchozích kolech Programu rozvoje venkova je skutečnost, že nové opatření je možné použít i v jejich případech,“ upozornil ředitel Oldřich Černocho.

Program rozvoje venkova obsahuje podpory pro čtyři oblasti, takzvané dotační osy. OSA I se soustředí na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství.

OSA II se zaměřuje na zlepšování životního prostředí a krajiny a zároveň udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy. OSA III podporuje rozvoj životních podmínek na venkově a diverzifika-

ci ekonomických aktivit. Nakonec do Programu rozvoje venkova patří Leader, tedy stále oblíbenější OSA IV.

Rozhodují regiony

„Leader není jen jméno dotační osy, ale i v České republice nově zavedená metoda určená k rozvoji venkova, která již několik let úspěšně funguje v zahraničí. Hlavními znaky, kterými se odlišuje od klasických opatření a dotací, je fakt, že funguje na takzvaném přístupů zdola,“ přiblížil výjimečnost Leaderu ministr Ivan Fuksa. O úspěšnosti projektů v rámci Leaderu zkrátka nerozhodují úředníci z Prahy či z krajů, ale komise místní akční skupiny složená ze zástupců podnikatelů a neziskové sféry, kteří území a jeho potřeby velmi dobře znají.

„Zaměstnanci Státního zemědělského intervenčního fondu už potom jen dohlíží na průběh výběru projektů, dodržování pravidel a zajišťují samotné vyplacení dotace,“ doplnil ředitel Černocho.

Leader zavádí do praxe partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni, čímž rozvíjí i soudržnost obyvatel se svými sousedy a okolím, v němž bydlí. Rozpočty pro místní akční skupiny se navíc stanovují každoročně, a proto nejsou ještě před období 2007 až 2013 Programu rozvoje venkova vyčerpány. Šanci uspět se svým záměrem v 13. kole PRV tak mají všichni, kteří si podají prostřednictvím jednoduchého elektronického formuláře žádost na příslušnou MAS ve vyhlášeném termínu. **P. R.**

OLDŘICH ČERNOCHO, ředitel SZIF. Foto: archiv SZIF

užitečné informace

Rozvoj venkova má zelenou. Ubylo zbytečného papírování

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) snížil pro 13. kolo příjmu žádosti o dotaci z Programu rozvoje venkova (PRV) byrokratickou zátěž kladenou na žadatele. SZIF navíc zavádí jednodušší systém zpracování a schvalování žádostí, který umožní individuální přístup k jednotlivým projektům. Celý dotační proces se usnadňuje a urychluje. „Snažíme se, aby celý systém byl jednoduchý a srozumitelný, aby zemědělec, starosta či podnikatel na venkově mohl vyplnit a zkompletovat celou žádost bez pomoci profesionálního poradce či poradenské agentury,“ vysvětlil ředitel SZIF Oldřich Černocho a dodal, že navíc je nyní nově součástí elektronického formuláře samotný projekt.

Elektronizace eliminuje chyby

Elektronickým vyplňováním předem daných kolonek se předchází formálním chybám žádosti.

Na případná pochybení upozorňují i automatické kontrolní výpočty. Žadatelé tak mají větší šanci nedostatky odhalit a opravit je ještě před odesláním na SZIF.

Samozřejmě už se stalo, že si pracovníci platební agentury sami zajistí výpisy z externích registrů a rejstříků. Žadatelé tak nemusí strávit několik dní obíháním dalších úřadů sháněním originálů dokumentů, nejrůznějších záznamů a plýtváním peněz za jejich úřední ověření.

Příjemci dotace dostávají od Státního zemědělského intervenčního fondu také větší práva. Nadále nejsou povinni nechat si schválit přesuny peněz v již schválených rozpočtech. Mírnější jsou i sankce pro ty, kteří zapomenou a nahlašují podstatné změny v projektu až po jejich provedení.

Stohy papírování, výdaje za detailní přípravu projektu

a nakonec neúspěch, to je noční můra všech žadatelů. Jenže i úředníci ztrácejí spoustu času archivováním přijatých žádostí, na které se nakonec peníze nedostanou.

„Nejméně příznivý poměr mezi zaregistrovanými žádostmi a schválenými projekty byl u podopatření Modernizace zemědělských podniků a Realizace projektů spolupráce. Proto právě u nich zkušebně zavádíme nový systém administrace,“ prozradil ředitel Černocho.

Výsledky jsou známy dříve

Žádost o finanční podporu z těchto programů stačí pouze zaslat elektronicky přes Portál farmáře a její tištěnou podobu odeslat na příslušný regionální odbor SZIF.

Podle sumy určené na dotační opatření a preferenčních bodů, které získají jednotlivé žádosti, se sestaví doporučený seznam projektů a náhradníků. Teprve ti, kteří mají reálnou šanci na úspěch, jsou vyzváni k tomu, aby doplnili další materiály k projektu.

„V podstatě se jedná o jakési „předběžné“ schválení dotace, které bude definitivně potvrzeno až po dodání úplné a bezchybné dokumentace a ověření všech preferenčních kritérií,“ doplnil ředitel Oldřich Černocho.

Práce s menším množstvím materiálu umožňuje úředníkům Státního zemědělského intervenčního fondu informovat žadatele o úspěchu už přibližně za deset týdnů od ukončení registrace žádosti. Pracovníci regionálních odborů platební agentury budou mít také více času na individuální přístup a konzultace k jednotlivým projektům.

Pokud se nový systém osvědčí u žadatelů i zaměstnanců SZIF, bude od 14. kola PRV zaveden plošně pro všechny na projektová opatření.

(red)

Místní akční skupiny

- Místní akční skupiny (MAS) jsou **společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy** (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které **spolupracují na rozvoji venkova a zemědělství**.
- **Při získávání finanční podpory** pro svůj region z Evropské unie a z národních programů **používají metodu LEADER**.
- V současné době existuje na území České republiky **více než 150 MAS**.

Program rozvoje venkova – 13. kolo

Zájemci o dotaci mohou předkládat projekty v termínu od 14. do 27. 6. 2011 do 13 hodin na příslušných regionálních odborech Státního zemědělského intervenčního fondu. Přijímat se budou žádosti na opatření:

- **Modernizace zemědělských podniků** (přiděleno zhruba 380 milionů korun)
- **Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům** (přiděleno zhruba 740 milionů korun)
- **Další odborné vzdělávání a informační činnost** (přiděleno zhruba 50 milionů korun)
- **Využívání poradenských služeb** (přiděleno zhruba 80 milionů korun)
- **Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů** (přiděleno zhruba 187 milionů korun)
- **Diverzifikace činnosti nezemědělské povahy** (přiděleno zhruba 760 milionů korun)
- **Podpora cestovního ruchu** (přiděleno zhruba 350 milionů korun)
- **Leader – Realizace projektů spolupráce** (přiděleno zhruba 71 milionů korun)

Spravedlivý Leader se neohlíží na politiku. Dotace přiděluje nejlepším projektům

Jan Balcar, manažer místní akční skupiny (MAS) Království Jestřebí Hory, nešetří chválou na adresu IV. dotační osy z Programu rozvoje venkova: „Je prostě úžasný.“ Nejvíce na Leaderu oceňuje přístup zdola nahoru. Tedy fakt, že o tom, které projekty se budou realizovat, rozhodují podle předem dohodnutých kritérií lidé, kteří v daném regionu žijí, a tak mají nejen dobré znalosti příslušného prostředí, ale i skutečný zájem, aby se místo jejich bydliště rozvíjelo.

Zodpovědnost za poskytnutou dotaci zůstává v místě. Lidé se na venkově znají, a tak snadno dohledají, co se za peníze vylepšilo.

„V komunálních zastupitelstvech nezáleží na politické příslušnosti, protože zastupitelé jsou Franta s Tondou, co spolu chodili do školy, a oba chtějí, aby jejich obec vypadala k světu,“ vysvětlil Jan Balcar. Království Jestřebí Hory vzniklo v roce 2006, sdružuje

celkem dvacet čtyři obcí a jeho území zahrnuje zhruba dvacet čtyři tisíc obyvatel.

Za dobu jeho působení se mu podařilo realizovat velké množství projektů přinášejících opravy památek, rekonstrukce cyklotras a místních komunikací, dětských hřišť a chodníků až po rozvoj podnikání a turistiky.

Letos se chystá mezi nové záměry přidělit zhruba osm milionů korun. To, že se vše rozhoduje takřka jakež za humny, má další nesporné plus i pro samotné žadatele. Nemusí ztrácet čas dojížděním do krajských měst nebo do Prahy na úřady.

Papírování ubývá

Malé obce a drobní hospodáři nemají finance na to, aby platili odborné poradce. V tomto ohledu jim vydatně pomáhá, že Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), který peníze z Programu rozvoje venkova (PRV) přiděluje, snižuje každoročně administrativní zátěž kladenou na žadatele

HŘIŠTĚ MATEŘSKÉ ŠKOLY V CHOTĚVICÍCH. Leader na ně přispěl téměř půl milionem korun.

Foto: Josef Davidík/MAS Království Jestřebí Hory

o podporu i vítězné příjemce dotací. „Z programu rozvoje venkova čerpáme od roku 2007 a za tu dobu se celá věc velmi zjednodušila. Žádost od

žádosti ubývá povinných dokumentů a kolonek na formulářích. Nemohu pomlouvat ani úředníky platební agentury, kteří jsou vstřícní,“ po-

psal svou zkušenost s dotacemi přicházejícími přes SZIF farmář Václav Hluže z Agro Liblice, zemědělské společnosti, které se během let po-

dařilo získat dotace za zhruba 30 milionů. V současnosti Agro Liblice z dotačních peněz PRV pořizuje třídičku na zeleninu a rekonstruuje sklady.

Leader učí šetrnosti

Starostové obcí si často chodí k Místním akčním skupinám (MAS) pro dobrou radu zadarmo. MAS jsou totiž schopné z Programu rozvoje venkova získat peníze na specialisty, kteří s přípravou projektů zájemcům bez placení pomohou.

Dotační osa Leader je díky své povinnosti projekty takzvané předfinancovat a čekat na peníze z dotace výzvou k odpovědnému hospodaření.

„Když nejprve investujete a pak dostanete peníze zpátky, nutí vás to být dobrým hospodářem. Navíc, když se na jednom projektu ušetří, dostávají se peníze zpátky do rozpočtu MAS a je možné z nich realizovat další projekty,“ upozornil na výhodu Jan Balcar.

(red)